

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni račun štev. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: Cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Svobodno ljudstvo — obramba miru.

Želja po ohranitvi miru prešinja vse narode. Predsednik Zedinjenih držav Sev. Amerike je na vseameriškem kongresu v Buenos-Airesu (v južno-ameriški državi Argentini) početkom decembra lanskega leta izjavil, da vsi narodi sveta želijo mir. Ni ga ljudstva, ki bi hotelo vojno. So pa, tako je poudaril predsednik g. Roosevelt, činitelji v nekaterih državah, ki iz lastnih koristi delajo za vojno, in so režimi, ki idejo miru nosijo na svojih ustnicah, delajo pa za vojno v dosego svojih osvajalnih načrtov.

Isto misel je tudi poudaril pretekli teden g. Eden, zunanji minister Anglije, v angleškem parlamentu. Rekel je: »Angleška vlada je prepričana, da je miroljubnost vseh narodov sveta tako silna, da bi bile nevarnosti za mir v veliki meri odstranjene, če bi bile odstranjene vse ovire za svobodo odnošajev in besede«. Kdo ovira svobodo besede in odnošajev? To so diktatorski režimi. Ti so torej glavna nevarnost za mir.

V Evropi so komunistični in nacionalsocialistični diktatorski režimi. Komunizem je začel proti koncu svetovne vojne z diktatorskim vladstvom. V Rusiji je vpeljal proletarsko diktaturo. Ta bi naj bila vladstvo delovnega ljudstva, v resnici pa je nasilna vlada male skupine brezbožnih razumnikov, ki je vzela ogromni masi ruskega delovnega ljudstva vsako besedo in jo vkovala v najhujše suženjske verige. Rusko ljudstvo mora molčati, samo njegov samozvani diktator govori za 170 milijonov ljudi. Rusko ljudstvo mora stradati in trpeti strahovito pomanjkanje, da se vedno bolj oborožuje rdeča armada ter da se dobijo gmotna sredstva za razširjevanje komunizma. Dokaz za to je državljanska vojna v Španiji, ki bi že bila davno prenehala, če ne bi boljševiška Rusija z denarjem, z orožjem in vojaštvom podpirala rdečo vojsko v Španiji.

Kakor komunistična, je tudi vsaka nacionalsocialistična ali fašistična diktatura brezobzirna gaziteljica ljudskih pravic. Besedo in odločitev ima samo voditelj, duce, führer. Vsi drugi morajo molčati, kakor da bi bili bebci. Ljudstvo nima niti pravice vprašati, kam gre njegov davčni denar, zakaj je potrebna tako ogromna oborožena sila, zakaj mora samo stradati ter nositi tako ogromne žrtve. Voditelj že ve. In če voditelj izjavi, da je za ljudstvo boljši kanon kot pa surovo maslo, mu mora vse ljudstvo brezpogojno verovati. In če voditelj zapove: Čas je, da marširate v boj, morajo marširati.

Ni torej čuda, da vse diktature — ko-

munistične, fašistične in nacionalsocialistične — tako sovražijo demokracijo (ljudovlado). Če bi ljudstvo moglo le nekoliko svobodnejše zadihati, bi se te diktature takoj omajale. Če bi pa ljudstvo moglo spregovoriti svobodno besedo, bi se te diktature zrušile kakor stavbe, zgrajene na pesek. Če bi ljudstvo prišlo do besede, bi uveljavilo svojo pravico do svobode. Spoštovalo pa bi tudi svobodo drugih narodov ter jih ne bi ogrožalo z brezumnim oboroževanjem in z neukrotljivimi osvajalnimi težnjami.

Zunanji angleški minister je imenoval demokracijo — zdravilo zoper komunizem. V resnici se ne da komunizem na drug način izlečiti in odpraviti kot z demokracijo. Če se da ljudstvu odločitev o tem, kako si naj ozdravi socialne in gos-

podarske rane, ne bode nikdar seglo po sredstvu komunizma, ki je v resnici strup za ljudski blagor. Demokracija je hkrati zdravilo zoper zlo vsake druge diktature.

Eden je v svojem govoru tudi udaril po nemškem narodnem socializmu, ki previsoko dviga nemško pleme in nemško narodnost, ter je vprašal, kam bo to privedlo. Jasno je, da nauk o absolutnem prvenstvu nemškega plemena in nemške narodnosti ne more končno dovesti do drugega kot do vojne. Ako bi se v Nemčiji vzpostavila demokracija ter bi ljudstvo prišlo do svobodne besede, bi onemeli tisti brezobzirni vsenemški kolovodje, ki sedaj imajo vso nemško pamet v zakupu. Ljudstvo bi reklo z gromkim glasom: Prej kruh in maslo, potem še le kanoni! Neovrgljiva resnica je: v demokraciji, v svobodnem ljudstvu je najmočnejša obramba miru.

V NAŠI DRŽAVI.

Svečan podpis pogodbe večnega prijateljstva med našo državo in Bolgarijo. Z vsemi svečanostmi je bila zadnjo nedeljo v Belgradu podpisana pogodba večnega prijateljstva med našo državo in Bolgarijo. Pogodbo sta podpisala predsednika in zunanja ministra obeh držav: dr. Stojadinović in Kioseivanov. Bolgarskemu šefu vlade je bil prirejen slovesen sprejem od celokupne naše vlade, zastopnikov vojaštva, oblasti in ljudskih množic.

Narodna skupščina je sklicana na zasedanje v ponedeljek 1. februarja. Razpravljala bo o novem trgovskem zakonu ter sprejela razne mednarodne pogodbe. Do tega časa bo končal finančni odbor delo in se bo skupščina bavila z novim državnim proračunom tako dolgo, dokler ne bo sprejet.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Svet Zveze narodov v Ženevi. V Ženevi se je sestel svet Zveze narodov na 96. zasedanje. Tokrat predseduje kitajski poslanik v Parizu Wellington-Koo. Dnevni red je zelo obsežen. Italija ni poslala tokratnemu zasedanju svojega zastopnika.

Nemčija in Italija. Pruski ministrski predsednik generaloberst Göring se je mudil dalje časa v Rimu, kjer je imel politično-gospodarske dogovore z Mussolinijem in italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano. Po zaključitvi posvetovanj v Rimu je dal Göring časnikarjem izjavo,

v kateri je posebno naglasil, da je zgrajeno italijansko-nemško prijateljstvo na tej-le podlagi: 1. Italija in Nemčija sta istega svetovnega nazora in v obeh državah je na vrhovnem krmilu nacionalsocializem. Med Italijo in Nemčijo je tesen sporazum glede borbe proti boljševiški nevarnosti. 2. Komunistična nevarnost je sedaj na vrhuncu na Španskem. Nemčija in Italija ne bosta pod nobenim pogojem dopustili, da bi se ugneznil v Španiji boljševiški režim. Obe velesili sta se odločili, da bosta zavrli nadaljni razvoj španskega komunizma. Čisto neresnična so poročila francoskega časopisja, da bi bila Italija napravila poskus, Nemce odvrniti od njihove dosedanje španske politike. Ravno nasprotno je res! 3. Italijansko-nemško prijateljstvo se je utrdilo med italijansko-abisinsko vojno. V času, ko so bile skoro vse druge države proti Italiji, je stala Nemčija trdno ob njeni strani v zavesti, da bo zasedba Abesinije znatno povzdignila ugled Italije v Evropi. Med Rimom in Berlinom vlada popoln sporazum v vseh vprašanjih, ki so na dnevnem redu.

Koristi Göringovega potovanja v Rim za Nemčijo. Göringova pot v Rim bi naj Nemcem zasigurala delež pri izrabi Abesinije in to posebno glede sirovin, katere Nemci težko nabavljajo iz inozemstva radi svojega slabega gmotnega stanja. Nemčija bi rada dobila od Italije enega od njenih dodekaneških otokov pri Mali Aziji, na katerem bi zgradila za njo tolikanj potrebno letalsko oporišče.

Zunanjepolitične posledice Göringovega obiska v Rimu. Časopisje razglasa, da so se sukali pogovori med Mussolinijem ter Göringom krog požitve starega Mussolinijevega načrta sodelovanja: Italije,